

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy órára 1 frt — kr.
 Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő. Ide intézendők a reklamációk is.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben — vidékről pedig a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
 A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.
 Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr. Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál, a szerkesztőségben, valamint Zichermann H. közve-títő irodájában is.

Név nélkül, vagy bérmentellenül beküldött levelek nem vétetnek figyelembe.

Kéziratok vissza nem adtnak

A kivándorlás.

Debreczen, márcz 7.

Az idej népszámlálás adatai azt mutatják, hogy több felvidéki vármegye népessége megfogyott s e szomorú jelenség okát másban, mint a kivándorlásban, nem tudtak fölfedezni.

Hajdan, midőn azt tartották: »extra Hungariam non est vitae, hallatlan eset volt az, hogy valaki Magyarországot áldott földéről ki akart volna vándorolni, sőt éppen a bevándorlás volt nagy divatban. Jött ide mindenféle náció; a kik az otthoni sovány talajon nem tudtak megélni, vagy a kik politikai vagy vallási üldöztetéseknek voltak kitéve, biztos menhelyet és kenyert találtak Magyarországon; maga a magyar nép nem ismerte a kivándorlást, csak a bujdosást; ha a szabadságharcok sorsa úgy fordult, hogy a nemzet egyes tagjai bujdosni voltak kénytelenek, akkor sem igen mentek tovább a szomszédos Lengyelországnál, vagy Törökországnál.

Ma már azonban nem hogy bevándorolnának Magyarországra (kivéve az Oroszországtól kiűzött zsidókat, kik a galicziai határon folyton szállingóznak befelé), sőt éppen a kivándorlás indult meg felelmes arányokban. Első helyen állanak a téren a felvidéki vármegyék tót ajku

lakói, kik Amerikába, és a székelyek, kik Moldvába és Oláhországba vándorolnak ki; de míg a székelyeket a tulszapordás kényszeríti a kivándorlásra, addig a felvidéki tótok a szegénység és nyomor miatt hagyják el hazájukat.

Megpróbáltak már sok mindenfelet, hogy a kivándorlási lázat csökkentsék. Megpróbálták a kivándorlókat erőszakkal vissza-tartani, — nem használt semmit, mert a kivándorolni akarók az első alkalommal megszöktek; megpróbálták az utlevél-kényszert, de ez sem segített a bajon, mert megtörtént, hogy a külföldi hatóságok a marhalevelet is elfogadták utlevél helyett; megpróbálták a nép kedvét röpiratok által elvenni a kivándorlástól, — e röpiratokat azonban nem olvasta senki, ellenben annál szívesebben hallgatták a kivándorlást előkészítő ügynökök csábító ígéréseit, kik aztán az együgyű nép tudatlanságával rendszerint visszaéltek.

Ezen kivándorlási ügynökök csábítgatásai ellen lehet óvszert találni, meg kell őket büntetni s mindjárt elmegy a kedvük a csábítgatástól, — de magát a kivándorlási hajlamot — legalább az eddig használt eszközökkel — megszüntetni nem lehet.

Miután az állam nem börtön, hanem szabad rendelkezési joggal bíró emberek

társasága, a kivándorolni akarókat, ha adó- és hadkötelezettségüknek eleget tettek, erőszakkal visszatartani nem is szabad, — ezt megteheti Oroszország, mely viszont azt is megteszi, hogy a neki nem tetsző alattvalókat ezrével kiűzi, de alkotmányos állam nem vállalkozhat a porkoláb szerepére; az erőszak különben nem is sokat használ, mert aki ki akar vándorolni, ha békességben nem engedik távozni, egyszerűen megszökik.

De miután a kivándorlás oly mérveket öltött, hogy komoly bajok származhatnak belőle, az államnak kötelessége e kérdéssel foglalkozni s minden lehetőt megtenni a kivándorlás csökkentésére. Éppen azért nagyon helyes és időszerű volt K e m é n y P á l országgyűlési képviselőnek a képviselőház tegnapi ülésén előterjesztett interpellációja, melyben azt kérdezi a kormánytól, mit szándékozik tenni az iránt, hogy kivándorolni akaró honfiaink a hazának megtartassanak?

A felelet igen egyszerű. Teremtse a kormány helyes nemzetgazdasági politikát. Csökkentse a nép terheit, tegye lehetővé, hogy a felvidék szegény népe megélhessen. Mert azok a jámbor tótok egyedül azért vándorolnak ki, mert itthon nehéz munkájukért csak nyomort kapnak cserébe, míg Amerikában kevesebb munkával sokkal többet kereshet-

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Visszaemlékezések.

— Egy volt vörössapokástól. —

XXXVIII.

Damjanicsról.

Életem utolsó órájaim örömmel fogok visszaemlékezni azon estére, midőn Verseczen a Concordiában, mint veressapokás káplár, Damjanics mellett vacsoráltam.

Mert tudni kell, hogy Damjanics, valahányszor a vacsoráló terembe belépett, mindig más-más helyet nézett ki magának; egyik estén a főtisztek, másik estén az altisztek, vagy éppen a közvitézek mellé telepedett s azokkal való beszélgetés közben fogyasztotta el vacsoráját. Szóval ő olyan vezénylő főtiszt volt Verseczen, ki a magyar honvédet egyformán maga mellé emelte.

Szeptember havában történt meg velem emlékezetes dolog, miről beszélni akarok. Vacsorázni mentem a közös étkező helyre több veressapokás társammal, a nagy teremben lévő hosszú L-es asztal derekán foglaltunk helyet. Alig hozták be az általunk rendelt ételt, megerkezik Damjanics, az ő óriás termelevel, a terem közepén megáll, szélén néz, a

szolgálat tevő személyzet levén róla köpenyét, kardját és sapkáját, egyenesen mellem ül, ő jó estét mondott, mi pedig felállással üdvözöltük.

Veres sapkások vagytok ugy-e? kérdé tőlem s az etlapot nézegetve megrendelé vacsoráját.

Azt a barátságos nyájasságot, mely arczán látható volt, ki mondani nem is lehet, hát meg mikor beszélni kezdett, milyen áldott jó léleknek bizonyult. Megkérdezte, hová való vagyok, mi voltam, mielőtt veressapokás lettem s midőn elmondám neki, hogy jogász voltam, azt jegyezte meg reá, hogy a kényelmes jogász élet után ezen terhes szolgálat nem könnyű dolog lehet ám.

Kérdezte aztán, hogy voltam e már csatában. Ezen kérdésére elbeszéltem, hogy Fejérsé templomban megérkezésünk első éjszakáján mindjárt csatánk volt s azóta több ízben volt szerencsénk a ráczokkal megverekedni s mindannyiszor Itt belevágtott: »reményem, nem hagyjátok magatokat s mindannyiszor elpáholtátok őket.«

Igenis dandárnok ur.

Halottam jó híreket, most éppen azért rendeltetek által benneteket, hogy személyesen meggyőződhessen a rólatok halott vitézségről, mert holnap, vagy ha holnap nem, de egy pár

nap múlva olyan helyre viszlek benneteket a hol megkell ám mutatni, mit tudtok.

Igen is megfogjuk mutatni dandárnok urnak, hogy a híres 3-ik zászlóalj felettünk nem állhat. Nagyon nézett reám, mert a 3-ik zászlóaljat ő teremtette, letette kését és villáját, s az ő szelid mosolygó arczával annyira neki bátorított, hogy elmeséltem neki, mit tartanak a veressapokások a 3-ik zászlóaljról.

Egeszen felém fordult, még az étkezését sem folytatta, midőn elbeszéltem neki, hogy a veressapokásokra a 3-ik zászlóalj magyarjai, talán a miatt, mert ők teljesen felvannak szerelve, míg a veressapokások csaknem a magok ruházataiban vannak, csak foghegygyel néztek mindaddig, míg itt Verseczen egy éjjel együtt mulatás közben össze tűzve be nem látták, hogy a veressapokások inni is, verekedni is jobban tudnak.

A legközelebbi csatában versenyezni fogtok. És úgy lett. Alibunárnál a 3-ik zászlóalj északkeletről, a veres sapkások pedig délkeletről támadtak.

A 3-ik zászlóalj a Würtenberg huszárokkal egyenesen Alibunárnak indult, a veres sapkásoknak, pedig a Hunyady huszárokkal előbb Karolyfalvát, s azután Alibunárt kellett — tehát sokkal hosszabb uton — megtámadni.

nek s jobban élhetnek, mert az új világ köztársasági államai távolról sem raknak annyi terhet a nép vállaira, mint a fegyveres béke terhei alatt görnyedő európai államok.

Országgyűlés. A képviselőház ülése márcz. 6-án. A képviselőház tegnap rövid ülést tartott, melyen több bizottsági jelentést nyújtottak be. Ezután a közigazgatási bizottságba megválasztották *Tisza Istvánt*. A református és lutheránus egyházi alapok javára engedélyezendő nyereségekéről, s a szegedi rakpart mentén 1890-ben eszközölt kőhányás költségeiről szóló törvényjavaslatokat harmadik olvasásban elfogadta a ház. Az ülés végén *Szalai Imre* a miniszterelnökhöz intézett interpellációban azt sürgette, hogy a fiemei kikötőben állandóan egy hadihajó horgonyozzon, *Kemény Pál* pedig a kivándorlási ügyönkök ügyeire hívta föl a belügyminiszter figyelmét. A legközelebbi ülés ma lesz, amikor *Szapáry Gyula* gróf miniszterelnök mint belügyminiszter elő fogja terjeszteni a közigazgatási reformjáról.

Az új fegyvergyár. A képviselőház pénzügyi bizottsága csütörtöki ülésén tárgyalás alá vette a honvédség tartalék puszkáinak beszerzéséről szóló törvényjavaslatot is. Darányi előadó kiemeli, hogy a honvédség számára megrendelt 180 ezer darab fegyverből a honvédség tartalék készlete kiegészíthető nem lesz és hogy a miniszter az e célra szükséges fegyver mennyiséget az újonnan megalakult fegyver- és gépgyár részvény-társulatnál kívánja beszerezni. Minthogy a véderő-bizottság a fegyverek beszerzésének szükségét elismerte és a fegyverek nem kerülnek többbe, mint az eddigiek, szóló elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot. P a z m á n d y örömmel fogadja el a javaslatot, mely eredménye a nagy vitának, melyet az ellenzék a bizottságban s a házban is folytatott. A kormány belátta, hogy fegyvergyára az országban szükség van s bár a törvényjavaslat nem egészen állhat meg, szóló még is elfogadja azt. Reméli, hogy a fegyverek átvételénél most már nem fognak megtörténni az eddigi hibák s a fegyvergyár, melyen egy srófot sem változtattak meg, most már jó puszkákat fog előállítani. Kívánja azonban szóló, hogy a törvényjavaslatban világosan kimondassék, miként a fegyverek a Budapesten székelő fegyver és gépgyár társulatnál rendelendők meg. Ezt a bizottság el is fogadta. — *Helffi, Pécskai* Gaal Jenő felszólalása után, kik a fegyvergyárral kötött szerződés bemutatását kéri, *Gromon* Dezső államtitkár kijelenti, hogy a szerződés bemutatására szük-

ség nincs, mert az ugys nagyrészt technikai megállapodásokat tartalmaz. A mostani vállalat kezdetben csak kis munkás keretet akar felállítani s midőn ez kellőleg be lesz gyakorolva, akkor fogja azt tovább fejleszteni, hogy kötelezettségeinek megfelelhessen. A szállítási időre s az átvétel feltételeire nézve a miniszter a legnagyobb előzékenységgel járt el. A kauczió kikötése is megtörtént. A bizottság általános-ságban és részleteiben elfogadta a törvényjavaslatot.

A közigazgatási reform-javaslatok. A Bud. Corr. jelenti: A közigazgatás és az önkormányzat rendezéséről a törvényhatóságokban szóló, 281 szakaszra terjedő törvényjavaslat, a belügyminiszter által legközelebb törtéendő heterjesztése alkalmával egyidejűleg nyomtatásban is szét fog osztatni a képviselők közt. Ennélfogva a képviselőház közigazgatási bizottsága azon helyzetben lesz, hogy a javaslat tárgyalását rövid időn megkezdheti. A törvényjavaslat előadója valószínűleg *Dárdai Sándor* lesz. A belügyminisztériumban már elkészültek a közigazgatási bíróságról és az árvaszekerek rendezéséről szóló törvényjavaslatok tervezetei is. Ezenkívül még készül a községekről szóló törvényjavaslat. — Az a kérdés, hogy a közigazgatási törvényjavaslat tárgyalása mikorra tűzessék ki és hogy egyáltalán napirendre tűzessék-e, csak a közigazgatási bizottságnak a kormányjavaslatról szóló jelentése heterjesztése után lesz a házban tárgyalható.

Az osztrák választások. A szerdai hatvannégy választás eredménye már teljesen ismeretes, ama négy cseh városi kerület kivételével, hol egyik jelölt sem kapta meg a törvényszerű többséget s így pótválasztás lesz szükséges és *Csernovicz* kivételével, hol antiszemita zavargások miatt, melyek a katonaság kivonulását tették szükségessé, megszakították a szavazást. Ezáltal is a csehországi választások eredménye kelti a legnagyobb feltűnést. Az ó-csehek teljes megsemmisülését a szerdai nap betetőzte. Tizenhét jelöltjük közül csak egyetlen egy választott meg s noha négy kerületben szűkebb választás lesz, itt is bizonyosan meg fognak bukni, ha csak a német választók velők nem szavaznak, mi azonban nem valószínű, mert a németek tartózkodni fognak a szavazástól. Ez esetben azután a párt vezére, *Rieger László* is mandátum nélkül marad. Mennyire megsemmisült az ó-cseh párt magában Csehországban, azt a következő számok tüntetik föl. Az összes csehországi kerületekben eddig megválasztatott

32 ifju cseh és csak 2 ó-cseh, Morvaországban szerdán 3, hetfőn pedig 6 ó-cseh választott ugyan, de mind e számokat összefoglalva sem mondhatni többé önálló parlamenti pártnak az ó-cseheket. Várnak ugyan még négy mandátumot a cseh kereskedelmi kamarákból, de még ekkor is csak tizenötön lesznek. A német szabadelvűek Csehországban egy, Morvában is egy kerületet hódítottak, régi kerületeiket pedig mind megtartották — Prágában az ó-cseh párt végrehajtó bizottsága ülést tartott, melyben azt a fontos határozatot hozta, hogy az ó-cseh párt mint ilyen visszavonul a politikai színpadról. A bizottság a néphez manifestumot intézett, melyben indokolja ez elhatározást s felhívja az ó-cseh választókat, hogy a prágai szűkebb választásokban tartózkodjanak a szavazástól. A prágai kereskedelmi kamara két ó-cseh párti jelöltje *Zeithammer* és *Zuckker* visszaléptek a jelöltségtől. E szerint a cseh politikai életben immár kizárólag az ifju csehek uralkodnak.

BELFÖLD.

A főrendiház ülése. A főrendiház hétfőn tárgyalás alá fogja venni a kisdédővárról s a vasárnapi munkaszünetéről szóló törvényjavaslatokat. Az a híresztelés tehát — jegyzi meg a „P. H.” — mely szerint a kisdédővási törvényjavaslatnak tárgyalás alá vétele a főrendiház részéről kapcsolatba hozott volna az ugynevezett elkeresztelési ügynek előzetes rendezésével, minden tényleges alapot nélkülöz.

Sok a pénz. Az adóprés jól dolgozik, mert az állampénztár jelenleg hatvanöt millió forint pénzkészlettel rendelkezik. *Wekerle* pénzügyminiszter, mint hírlík, e pénzkészletet a valuta rendezésénél szükséges fedezetre szánta, persze csak úgy, ha addig bele nem markol a közös hadügyminiszter.

Az esztergomi főkáptalan küldöttége ő felségének csütörtökön emlékiratot nyújtott át, melyben a káptalan tiltakozik az esztergomi primási székhelynek Budapestre való áthelyezése ellen. A király igen kegyesen fogadta az esztergomi főkáptalan küldöttégeit és átvevén az emlékiratot, a következőleg nyilatkozott a primási szék áthelyezése ügyében: »A tárgy nagyfontosságú és nem fogok e tárgyban addig intézkedni, míg az összes erre hivatott tényezők véleményét meg nem hallgattam.«

Lázár Ádám, volt orsz. gyűlési képviselő, Marosvásárhelyen elhunyt. *Lázár Ádám* a függetlenségi eszme híve volt s mint képviselő sok éven át szolgálta ezen eszmet.

A verseny igen szépen sikerült, mindkét zászlóalj bebizonyította, mag pedig fenyvesen, vitezseget, azon különbséggel, hogy a veressapkások a hosszabb ut és kétszeres ellenség dacára, előbb behatoltak *Alibunárba*.

Azt is elbeszéltem a mondott estén a dandárparancsnoknak, hogy valahányszor e két zászlóalj egymás közelében felállítatik, a 3-ik zászlóaljbéliek a veressapkásoknak átkiabálják: »hóhér inas«, a veressapkások pedig a 3-ik zászlóaljra kukorékolnak. Így ingerkednek folytonosan egymással.

Hóhér inas, hóhér inas, mondá magában: talán azért, hogy veressapkások van. De hát a kukorékolás honnan eredhet?

Megmagyaráztam, hogy ezt azért teszik a mi veressapkásaink mert a 3-ik zászlóalj a csákó rózsája mellett fehér kokas-tollat hord.

Hamisgyerekek vagytok, na de majd összebekültök a szent csel elérésében, edes hazánk es szabadságunk megmentésében.

Be is teljesedett. Szolnoktól kezdve e két zászlóalj annyira össze szokott, annyira megszerette egymást, hogy egyik a másik nélkül nem lehetett. Pihenőben együtt örvendettek, csatában együtt győztek.

Hjah! *Damjanics* tanítványa volt mindkettő, *Damjanics* oktatta, *Damjanics* tanította rohamra, *Damjanics* vezette győzelemre mindkettőt. Midőn az említett estén étkezésünkkel

készen voltunk, fizettünk, hogy pihenőre távozzunk, *Damjanics* azon rövid figyelmeztetéssel bocsátott el bennünket: »aztan fiúk el ne feledjétek, hogy a haza mindenek előtt.«

A ki szerencsés lehetett a *Damjanics* vezérlete alatt harcolni, soha el nem felejtheti annak az egyszerű katonás, de szívhez szóló biztató beszédei melylyel vitézei bátorságot, megtízszerezte; azt a nyugodt, pillanatra sem ingadozó, vakmerő bátorságot, paratlan vitezseget, melylyel fiait és pedig legelől vezette, folytonosan győzelemről győzelemre. Hiszen a hol ő volt, ott csak győzni lehetett, bármi ellenséggel szemben is, mint a következők mindannyiszor bizonyította.

A mint *Komáromnál* megtörtént rajta a szerencsétlenség, — mely az egész országra, az egész magyar hadseregére óriás veszteség volt, hogy labát törte, s szolgálat-képtelenné lett: kimondhatatlan fájdalmas érzés fogta el az egész sereget, de különösen az ő hadtestét. Volt helyettese azonnal, de árvaoknak, árván maradtaknak tartottuk magunkat, mert elvesztettük a tapláló lelket. Harcoltunk és győztünk ezután is, de mindannyiszor — és pedig a legutolsó óráig hozzá gondoltuk, hogy talán még sem így lett volna ez, ha *Damjanics* szerencsétlen lábtörésével Isten nem sujtott volna bennünket. Ifjak! Órizzétek az ő drága emlékét örök időkig!

Kapros Gabor.

Klasszikus tanu.

Sokáig nem tudtam, hogy *Zichy Jenő* gróf miért lett híres ember. Megfogadtam, hogy utána járok a dolognak, és a legközelebbi alkalommal kérdést intéztem ez iránt egy akadémikusnál, a kinek az a kötelessége, hogy a közönséges halandóknál többet tudjon. Azonban csalódtam, mert a tudományos akadémia érdemes tagja azzal menté tudatlanságát, hogy ő filologus és ennélfogva nem köteles tudomással birni arról, a mi a profán világban történik.

Nagyon megharagudtam az akadémikusra és megsúgtam a dolgot egy újságíró ösmertősömnek, hogy anyagot szolgáltatassék neki az akadémiai tudatlanság leleczazására.

Az újságíró aztán halából felvilágosított, hogy *Zichy Jenő* gróf tulajdonképen annak köszönheti hírességét, mert mindenhol jelen van.

Ha külföldiek a fővárost meglátogatják, a fogadtatásnál jelen van, ha *Milán király* felvétele elől menekülve Budapesten keresztül utazik, ő jelen van a peronon, ha benkettel rendezünk cseh vendégeink tiszteletére, *Zichy Jenő* gróf jelenlétével tündököl, és ha valamely

A zágrábi ifjuság tüntetni készül abból az alkalomból, hogy a szlávok Isztriában elhódítottak egy kerületet az olaszoktól.

Milán, a szerbek volt királya, Belgrádba való utaztában csütörtökön érintette a magyar fővárost. A központi pályaházban csak az állomás-főnök fogadta. Az exkirály ebéd után a zimonyi vonattal tovább utazott Belgrád felé.

KÜLFÖLD.

Kereskedelmi tárgyalások Németországgal. A szerződési tárgyalásokat Bécsben a német megbizottakkal ismét folytatják. Ambar néhány fontos tarifa-tétel még függőben van és ezek tekintetében megegyezés előreláthatólag csak hosszabb tanácskozások és új utasítások beszerzése után történhetik, a szerződés létrejövetele most már biztosra vehető. Erre vonatkozó javaslat azonban a tavaszi ülésszakban nem fog beterjesztetni, minthogy a létrejövendő szerződési tervezet alapján Németországnak épügy mint az osztrák-magyar monarchiának még további tárgyalásokat kell más államokkal folytatnia és így az osztrák-magyar-német kereskedelmi és állategészségügyi szerződés beczikelyezéséről szóló törvényjavaslat csak az őszszel fog az illető parlamentek elé terjesztetni.

A czár ezüstlakadalmá. Az orosz czári pár az őszszel megüli ezüstlakodalmát. Nagy ünnepeket fognak rendezni s Pétervárra megy akkor a dán királyi pár, a görög királyi pár, az edinburgi herceg és neje, a mecklenburg-schwerini és ahessen-darmstadti nagyherceg.

Orosz-francia barátság. Az Oroszországban idős francia katonai bizottság hétfőn Kronstadtot látogatta meg. Ott megtekintették a tengerészeti intézeteket, műhelyeket és a kikötői építményeket. A vendégek reggelre a tengerészeti klubba voltak hivatalosak.

Pünkösti királyság. Az új román kormány következőleg alakult meg: Floresco miniszterelnök tárcza nélkül; Catargi belügyi, Vernesco pénzügyi és ideiglenesen igazságügyi, Esarco külügyi, Isvorano kereskedelmi, Theodoresco közoktatási, Jaques Lahovary ezredes hadügyi és Olanesco közmunkaügyi miniszter. Az új minisztérium alig hogy megalakult, rögtön meg is bukott, mert a mint a képviselőházban kijelentette, hogy a külpolitikát illetőleg az eddigi irányt fogja követni, e nyilatkozat ellenk viat kellett s 77 szavazattal 69 ellenében bizalmatlanságot szavaztak az új kormányra. A képviselőházat valószínűleg feloszlatják.

Bismarck képviselőjelölt. A stettini XIX. birodalmi gyűlési választókerület nemzeti liberális pártjának bizalmi férfiai, hír szerint, a küszöbön álló pótválasztásnál Bismarck herceget jelölték.

A hármas szövetség megújítása.

A Times bécsi levelezője azt táviratozta lapjának, hogy fel van hatalmazva annak kijelentésére, hogy a hármas szövetséget lejártá után a jövő évben meg fogják újítani.

Tallózás.

(Moltke, a paraszta. — Jogos önvédelem. — Függetlenségi képviselők a királynál. — A kik Kossuth iránt érdeklődnek. — A czár ezüst-lakodalmá. — Telt állampénztár. — Csehek és osztrákok.)

A magyar nemzet 1848-ban megszűntette ugyan a nemesi előjogokat, de a mai magyar társadalom még mindig erősen ragaszkodik a nemesi czimekhez s más ilyen értéktelen hagyományokhoz. Sőt a kik őseiktől örökölt nemesi czimekkel nem bírnak, igyekeznek azt megszerezni s a hivatalos lapban gyakran olvashatjuk, hogy X vagy Y nemesi címet és előnevet nevet.

Mily nagy ellentétben áll ezekkel Moltke, a diadal-koszorus német hadvezér, a puritán egyszerűség mintaképe. Történt, hogy Moltkét a német paraszt-szövetkezet táviratilag üdvözölte mire Moltke a választ így írta alá:

»Moltke gróf. paraszt!«

Tanulhatnánk tőle nálunk azok, a kik ezeket áldoznak közézőkora csupán azért, hogy magukra vonják a figyelmet s kitüntetést nyerjenek.

Az egri katonai vérengzés tettesei büntetlenül maradnak. A hadbírósgát a katonatisztek ellen az eljárást megszüntette azon az alapon, hogy a panasz tárgyat képező cselekményt a jogos önvédelem alapján követették el.

Tiszteljük azon jogos önvédelmet, midőn öt ember tör egy ellen.

Az őszinteség a legszebb férfi-erények közé tartozik. A királyok azonban ritkán találkoznak ezen erénnyel, mert azok, kik a trón körül járnak, többnyire sima udvaroncok, kik hizelgő szavakkal, a valóságnak eltagadásával, a bajoknak eltitkolásával szokták a királyokat félre vezetni.

Most, hogy ő felsége egyes ellenzéki képviselőket is meghív ebédre, a király hallhat őszinte szavakat is. Justh Gyula, a függetlenségi és 48-as párt egyik alelnöke például felvilágosította ő felségét a felől, hogy az árvíz elleni védekezés költségei az Alföldön olyan nagyok, hogyha az állam nem talál módot a meg-

oldásra, akkor egyetlen rossz gazdasági esztendő elég arra, hogy az Alföldnek tulnyomó részét végzetes gazdasági válságba sodorja.

A királyt meglepte ez az egyenes válasz s bizonyára átfutott agyán az a gondolat, hogy a miket neki körutjai alkalmával mutogatnak, valyon nem Potemkin-falvak-e?

Helpi Ignác orsz. gyűl. képviselőtől pedig az iránt kérdezősködött ő felsége, igaz-e, hogy a közigazgatás államosítása ellen a függetlenségi és 48-as párt erős harcot szándékozik indítani? Midőn Helpi igennel válaszolt, a király azon meggyggyezést tette, hogy Magyarország speciális viszonyai szükségessé teszik az állami közigazgatás behozatalát.

A korona tekintélyét tehát e kérdésben is paizsul akarja fölhasználni a kormány, mely, úgy látszik, retteg az országszerte megindult mozgalomtól. Különbben már Debreczenben olyan szavakat adtak a király szájába, melyek sejtetni engedték a közigazgatás államosításának behozatalát s sejtetni engedték azt is, hogy ő felsége ezen eszmének már meg van nyerve.

Bizony ha ő felsége tudná azt, hogy mily visszaéléseket s mily erőszakosságokat szokott nálunk elkövetni a kormány, egyáltalában nem óhajtaná azt, hogy a kormány hatalmi köre bővítettessék!

Igen érdekes, hogy a király környezetéből sokan élénken kérdezősködtek Helfitől Kossuth egészségéről és viszonyairól.

Talán a Kossuth irataira akarnak ezek az érdeklődők előfizetni? Ha ez a szándékuk, okosan teszik, mert sokat tanulhatnak ezen iratokból!

A czár megünnepli ezüst-lakodalmát. A nihilista merényleteket is megjubilhatná. Ezeknek a száma is bizonyára fölmege már vagy huszonötre!

Színházunkban egymást érik a jutalomjátékok.

Jutalmat érdemelne a közönség türelme is, hogy annyi jutalom-játékot végig tud nézni!

Az államkincstárban sok a pénz. (Annál üresebb az adófizetők zsebe.)

Ha így haladunk, akkor rövid idő múlva nem mi szedjük Rothschildtól a kölcsönöket, hanem még mi kölcsönzünk neki!

nagy férfiut temetünk, a jelen voltak között látjuk Zichy Jenő grófit is.

Ne, mondám, ha ily könnyű szerrel hires emberré válhatnék, bizony én megpróbálnám a dolgot, mert hát mi tagadás benne, magam is szomjaztam egy csöpp hallhatatlanság után.

Igy történt azután, hogy én is elkezdtem jelen lenni mindenütt, a hol csak sejtettem, hogy az eseményt az újságírók tolla megörökíti.

Egy rövid fel év leforgása alatt nevem csakugyan olyan ismeretes lett, hogy a hazai ipar nagyreményű inasai már ujjal mutattak rám az utcán.

De fájdalom, nem örvendhettem sokáig zavartalanul eme hírneveségemnek, mert a minap öt meghívást kaptam egyszerre különböző helyekre.

Az egyik szólt a rendőrségre, hol egy véresre vert fiakkere hivatkozott rám, mint jelen volt klasszikus tanura, a ki látta, miként jódította őt ki egy koresmáros miden ok nélkül a helyiségeből. A másik meghívás a vizsgálobíróhoz szóllott, ki tolem, mint jelen volt klasszikus tanutól meg akarta tudni, hogy vajjon igaz-e, hogy Pozvacsék János, ismert zsebmetező, amaz elegáns hölgy zsebében ko-

torászott, a ki a váczy-utczában a női kirakatok nézésében elmerült. A harmadik a fenyítő járásbírósgához ezítált, hogy mondjam meg, mint jelen volt klasszikus tanu, vajjon a nefejejts-utczai házimesterné csakugyan pofont igért-e a cselédnek, a ki egy kosár fát a féslepesőn vitt fel a konyhába. A negyedik a fenyítő törvényszékhez idézett, azért, mert jelen voltam a csoportosulásban, mely maeszkazent akart rendezni valamely kormánypárti korifeusnak és végre az ötödik meghívó a törvényes következmények terhe mellett meghagyta nekem, hogy annál biztosabban jelenjek meg egy apasági perben, melyben a panaszos rám, mint jelen volt klasszikus tanura hivatkozott.

Az idézések legnagyobb sajnálatomra mind ugyanazon órára szóltak és mert nem tudtam, hogy melyikre menjek el előbb, arra az elhatározásra jutottam, hogy legjobb lesz az apasági kereset tárgyalására elmennem, a hol, miután a dologról mit sem tudtam, hamar vegeznek velem, úgy, hogy aztán a többi ügyekben tehessenek eleget polgari kötelességemnek.

Pontosság lévén a jelszóm, a kitűzött órában már ott huztam meg magamat a hiva-

talos helyiség egy komor előszobájában. nyugodtan várva a bekövetkező eseményeket.

Két órai kinos várakozás után végre a bíró színe elé kerültem, a ki tudtomra adta, hogy, miután a felek időközben kiegyeztek, tanúságtételre nem lévén szükség, békésen távozzatok.

E váratlan eredmény annyira kiengesztelt, hogy örömben a legközelebbi vendéglőbe siettem, hogy Szilágyi Dezső egészségére poharat üritsek. Alig hogy a koresma küszöbét átléptem, midőn egy régi ismerősömmel találkoztam, a ki baljóslatu ábrázattal közeledett felém.

— Szerencsétlen — suttagó részvételjes hangon, te itt mutogatód magad, mialatt a fenyítő törvényszék egy órával ezelőtt karhatalommal való elővezetésed elrendelte!

Csak most jutott eszembe a többi négy meghívás; de már késő volt.

A dolog azonban korán sem maradt annyiban.

Egy héttel később három különböző pecséttel ellátott végzést kézbesitenek nekem, melyek háromféle pénzbírságra marasztaltak.

Majd megappellálom — gondolám — izgatottan zsebreavgya az iratokat és elsiettem

Az ifju csehek leverték az ó-cseheknek. De bírnak-e vajjon az osztrákokkal?

A cseh oroszlan lesz-e erősebb, vagy pedig a kettejü sas?

Csak tépjék egymást, ugysis eleget téptek már minket!

Sarló.

Ujdonságok.

* **Esküvő.** Lapunk mult számában röviden már fölemlítettük azon szép családi örömnepélyt, mely csütörtökön szeretett pártelnökünk, Kertész János ur házában lefolyt. A köztisztletben álló derék apának hasonló derék fia, *ifj. Kertész János*, a debreczeni polgár-ifjuság egyik kiváló tagja, csütörtökön esküdt örök hűséget szíve választottjának, *Faragó Juliska* kisasszonynak, Faragó Balint polgártársunk kedves leányának.

Az esküvő az örömapának kis-mester-utczai házában történt, hol a rokonok, jó barátok és tisztelők egész serege gyűlt össze a déli órákban. Az egymáshoz illő szép ifju párt *Könyves Lóth Kálmán* lelkész ur eskette össze, gyönyörű szavakban figyelmeztetve az ifju párt az egymás iránti szeretetre, mely a házasi élet boldogságának alapját képezi. A násznagyi tisztet *Somogyi Pál* főiskolai tanár és *Szabó Antal* ügyvéd töltötték be. Az eskü szavainak elhangzása után az ifju párt és az örömszülőket elhalmozták szerencse-kívánatokkal s a szeretetnek és tiszteltetnek számos jelével találkozott ezen örömnapon a Kertész-család. *Thaly Kálmán*, városunk első kerületének országgyűlési képviselője, ki az esküvőre le nem jöhetett, mint már említettük, hosszú és szép levélben fejezte ki szerencse-kívánatait; hasonlólag levélben adott kifejezést szerencse-kívánatainak *Kiss Albert* orsz. gyűl. képviselő ur is, kit betegsége gátolt meg az esküvőn való megjelenésben. Azt mondhatjuk, hogy a Kertész-család örömnepje a debreczeni függetlenségi párt örömnepévé nőtte ki magát, mert a szeretett és tisztelt pártelnök örömnepében osztozott az egész párt s partunk vezértagei, családjaikkal együtt, csaknem kivétel nélkül mindannyian jelen voltak az esküvőn és az azt követő vidám mulatságon. A vendégek száma felül-haladta a kétszázat. Nagy feladat volt ennyi vendéget ellátni, de a Kertész-család páratlan vendég-szeretete a vendégek kényelméről és ellátásáról oly bőkezűen gondoskodott, hogy e délben megkezdett ebéd vacsora-

ügyvedemhez információt adni neki ügyemben.

A dolog jó kezekben van és valószínű, hogy perem kellő utánjárással kedvező elintéztet nyernek.

De bármilyen kimenete legyen a dolognak, én a hírnév dicsőségét teljesen melegelem és többé nem vágyom jelen lenni minden esemény-nél, mely az újságba kerülhet, és valóban örvendek, hogy a Baross Gábor tiszteletére tervezett faklyásmenet elmaradt, mert az nehez próbára tette volna fogadalmam kitartóságát.

Szikra.

Uj magyar színház Budapesten.

Dr. Ötvös Adolf és Fekete József fővárosi írók ezélt nemrege német és magyar vígszínházra kérték engedélyt és telket a fővárostól, mely azonban a kérelmet elutasította azon helyes alapon, hogy a főváros támogatására csak magyar műintézet számíthat. A vállalkozók tervük helytelenségét maguk is belátván, most körükbe vonván Nadai Ferenczet, a nemzeti színház tagját, teljesen magyar víg színházra kerik a főváros engedélyt és támogatását, melyet most már valószínűleg meg is kapnak.

kor ért véget. A józü magyaros ételek mellett eltörtült minden vendéglő francia étlapja, míg a tüzés borok megoldották a nyelveket s pezsgő jó kedvet varázsoltak elő. Ebéd alatt pohárköszöntőket mondtak — részint az ifju párra, részint pedig az örömszülőkre — *Somogyi Pál*, *Szabó Antal*, *Kósa Barna* és *Benedek János*, utóbbi két pohárköszöntő a humoros elemet képviselte. Ebéd után — a Rácz Károly zenekarának közreműködése mellett — megkezdődött a táncz, melyet az ifjuság kivilágos-kiviradtig lejtett. Mig az ifjuság a táncz gyönyöreinek hódolt, addig az idősebbek, illetve a nem tánczolók (mert mindenkit fiatallá varázsolt ott a jó kedv) vidám beszélgetéssel, kvaterkázással, dalolással és más szórakozással töltötték az időt. Éjfel után az örömnepély kettőssé vált, a mennyiben *B. Nagy János*, a debreczeni függetlenségi körnek érdemekben gazdag elnöke, márcz. 6-án érte meg születésének 60-ik évfordulóját. Nem hittük el neki, hogy ennyi év terhe nyomja erős vállait, míg a kereszt-levelét elő nem mutatta. A vendégek szerencse-kívánatait *Somogyi Pál* tolmácsolta, kívánva a 60 évhez még számos éveket, — azután sorra járt a híres nevezetes nagy kulaes, mely bizony — gazdag tartalma dacára, kiürült a körelnök ur egészségére. — Ily hangulatban, ily magyaros mulatsággal tölt el ezen éjszaka, az ebredő tavasz első éjszakája s kívánjuk, hogy a mily üde, a mily szép a tavasz első virága, oly tartós legyen az ifju pár boldogsága!

* **Márczius 15.** A kereskedő ifjak önképző egyesülete, mint az előző években, ez idén is megünnepli márczius 15-ikét. Egyleti helyiségében dalárdájának közreműködésével szavaltokkal egybekötött felolvasási estélyt rendez. A felolvasásra a rendező-bizottság városunk egyik irodalmi tekintélyét nyerte meg. — A részletes programot néhány nap múlva közöljük.

* **Simphonia-hangverseny.** Czapek Péter, a 39-ik gyalogezred zenekarának derék és buzgó karmestere, ki városunkban a simphonia-hangversenyeket meghonosította s a debreczeni közönségnek számos alkalommal kiváló zenei műelvezetést szerzett, holnap d. u. 4 órakor — a csász. és kir. katonai zenekarok karmesterei, azok özvegyei és árvái nyugdíjalapja javára — a »Bika«-szálloda dísztermében, a vezetése alatt álló s kitűnően betanított katonai zenekarral, simphonia-hangversenyt rendez, melynek műsora a következő: I. Beethoven: »Ötödik simphonia« C.-mollban, a »a sors« simphoniája nevezettel, a) Allegro con brio, b) Andante con moto, c) Allegro et Finale, II. Wagner: Siegfried halála és gyászinduló a »Megdicsőülés« (Götterdämmerung) zenei drámából, III. Rubinstein: Spanyol táncz, »Toreadore et Andalouse«-ból, IV. Dvorak: Nyitány A-durban. Kezdeté pontban d. u. 4 órakor.

* **Ünnepély a főiskolában.** A főiskolai ének- és zenekar, a magyar irodalmi önképzőkör közreműködése mellett, a zene és ének-kar javára alapítványt tevő Nagy József és Vecsey Imre emlékére csütörtökön tartotta a megszokott évfordulati ünnepélyt a főiskolai ének teremben. Balog Ferencz megnyitó beszéde után, felolvastattak a jutalmat nyert dal- és zene-egyleti tagok nevei. A Nagy József alapítványból 31 frt 60 krt Jánossi Zoltán IV. theologus kapott, a 95 frt kamatból fennmaradt összeg pedig egyenlő részletekben kiosztott a dal- és zene-egylet tagjai között. A Vecsey-alapítványból 15 frtot kapott Kovács S. IV. th. 10 frtot. Szücs Béla II. th., Boross Ferencz II. th., Diószeghi III. th. Robocska és Matoesi II. th., 7 frt 50 krt Szilágyi Imre th. és 5 frtokat többen. A dal- és zenekar ezután több darabot adott elő, melyek közül különösen a Huber »Fohász«-a kellett zajos hatást. Végül Fehér Gyula víg szavaltokkal mulattatta a közönséget.

— **Egyház.** A depr. ev. ref. egyház tanácstermében holnap d. e. 10 órakor közgyűlés tartatik. A f. évi márczius 1-re hirtett közgyűlés a megjelent presbyter urak kevés száma miatt határozatképes nem lévén, megtartható nem volt; miért az egyházi törvények 31. §-a értelmében ezen újabb közgyűlés a megjelenendő tagok számára való tekintet nélkül tárgyalhatja le a tárgysorozathoz foglalt ügyeket. Ez esetből kifolyólag tisztelettel kérjük fel a tisztelt presbyter urakat, hogy a jövőben tartandó presbyteri közgyűlésekre, ha csak tehetik, elmaradhatatlanul és pontosan megjelenni méltóztassanak. Debreczen, 1891. márczius 3. Az elnökség.

* **Kinevezések.** Bányász Zsigmond, debreczeni járásbíróági díjnok, a békés-csabai járásbíróshoz, Firczak János felsővisi járásbíróshoz díjnok pedig a püspök-ladányi járásbíróshoz irnokká nevezettek ki.

* **A depr. ügyvédi kamara** holnap tartandó értekezleten fogja tárgyalás alá venni a bírói és ügyészégi szervezetről szóló törvényjavaslatot, mely bizonyára érdekes vitát fog kelteni sok kiváló jogászszal rendelkező ügyvédi kamaránkban.

A büd-szentmihályi rablógylkosság ügyében a nyiregyházi kir. törvényszék már befejezte a bizonyító eljárást. Tegnapi a vád és véd-beszédekre került a sor, az ítéletet hétfőn hirdetik ki.

* **Pénztár vizsgálat.** A város alapítványi pénztárát ma vizsgálta meg a pénztárvizsgáló bizottság, melynek elnöke gróf Degefeld József főispán. A pénztár teljes rendben találatott.

* **Hymen.** Valkó Gyula jönevű ügyvezető kereskedő, tegnapelőtt esküdt örök hűséget Pataky Zsuzsikanak, Pataky Sándor polgártársunk kedves leányának! Áldás frigyőkre.

* **Hangverseny.** A h.-bőszörményi városi dalkör ma este, a volt Hajdu-kerület székháza nagy termében, saját pénztára javára hangversenyt rendez, melyen Debreczenből Steinacker Sándor és Janossy Zoltán urak működnek közre, előbbi zongora-játékkal, utóbbi pedig szavallattal.

* **Eljegyzés.** Mész József helybeli fiatal szijgyártó f. hó 5-én váltott jegyet Nagy János helybeli szijgyártó kedves leányával, Emiliával. Áldás és boldogság kísérje az ifju pár frigyét!

* **Soós Gábor emlékezete.** Külön füzetben megjelentek azon imádságok és beszédek, melyek néhai sóvári Soós Gábor volt országgyűlési képviselőnek, a depr. főiskola s a h. -nánási gym. nagy alapítójának temetése alkalmával H. Nánáson f. évi jan. hó 9-én elmondattak. Tartalmahalotti imádság *Benkó Lajos* h. nánási ev. ref. lelkészétől; halotti predikáció *Erdős József* debr. theol. tanártól; oráció *Csikó Lajos* depr. theol. tanártól; temetői imádság *Sass Béla* depr. theol. tanártól. Kiegészíti ki, a füzetet, melyet a depr. főiskola adott Soós Gábornak *Kövecsi Dénes* h. nánási segédlelkész által írt életrajza.

* **Halálozás.** Dr. Király Ferencz urat a debreczeni kereskedelmi és iparkamara titkárát, Debreczen város II-ik kerületének országgyűl. képviselőjét, fájdalmas csapás érte. Edes anyja, öz. Király Józsefné szül. Simonffy Julianna asszony, a derék magyar matronák mintaképe, folyó hó 6-án elhunyt. Öszinte részvétellel osztozunk azon gyászban, mely a képviselő urat érte s kívánjuk, hogy az általános részvétellel enyhítse fájdalmait. A halál-esetről a mélyen lesújtott család a következő gyászjelentést adta ki: »A legmélyebb fájdalom érzetével tudatjuk, a felejthetlen edes anyának, nagyanyának, testvérnek, anyósának és sógornőnek öz. Király Józsefné Simonffy Juliannának folyó évi márczius 6-án, életének 69-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos kimúltát. A boldogultnak földi maradványai folyó hó 8-án vasárnap délután 3 órakor, a szent-anna-utczai 2535 számú háznál tartandó rövid halotti ima után, a czepléd-utczai sirkertben fognak örök nyug-

lomra tétetni. Mely végtiszteségtételre rokonainkat, barátainkat s általában a résztvevő közönséget bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen 1891. márczius 6-án. A boldogultnak gyermekei: Dr. Király Ferencz, nejevel Hunyady Ilonával; Ilona, Ernő, Irén és Tibor gyermekeivel; Király Ilona, férjével Buday Józseffel. — A boldogultnak testvérei: Simonffy Gyula, nejevel Kerek Vilmával, Vilma és Gyula gyermekeivel; öz. Báshy Imréné Simonffy Erzsébet; leányával: öz. Iwkovics Györgyné, Báshy Imrával. Béke poraira!

* **A városi dalárda** tegnap tartotta meg szokásos dalestélyét a »Margit« fürdő termében, mely ez alkalommal zsufofolásig megtelt igen intelligens közönséggel. Daczára annak, hogy a dalárdának legalább fele új tagokból áll, az előadás kifogástalan, s minden tekintetben méltó volt az egyet régi jóhírnevéhez. Az előadott darabok csaknem mind nehéz műdarabok voltak, melyeknek szabatos, szép előadása a közönséget lelkes ovációkra ragadta, csaknem valamennyit meg kellett ismételní, sőt a műsort a »Rákóczi«-val meg kellett toldani. Bátran kimerjük mondani, hogy a dalárdánál haladás tapasztalható, a közelebb belépett új és igen használható tagok által. **A »Fajó emlékek«** című dalban gyönyörű sőt énekelt Karacs Imre s már a dal közepén frenetikus tapsra ragadta a meglepett közönséget s a végén pedig falrengető éljenzés jutalmazta a pompás előadást. Műsor után szokás szerint tánc következett, melyet kitörő jó kedvvel járt az ifjuság hajnali két óráig. — a mikor a goromba kis vasut vonata megjelent, hogy a gyalogolni nem akarókat haza szállítsa.

* **Felvilágosításul.** Komlóssy Arthur ur egyik helyi napi-lapban a »Csokonai kör« részére átadott s Csokonai V. Mihálynak „**Az Istenek osztózása**“ című versére azt a megjegyzést teszi, hogy az még nem jelent meg *schol.* — Erre vonatkozólag megjegyzem, hogy azon vers *igenis megjelent*, még pedig ezen cím alatt: »Csokonai V. Mihály összes versei« igen díszes kiállításban, a tudós Toldy által sajtó alá rendezve és *Lápcsében* nyomtatva, — (melyik évben: arra már nem emlékszem, de hogy a »Csokonai-kör«-nek annyi jelese közül erről egy se látszik tudomással birni: azt már esodáalom.) Én, mint a Csokonai-cultusz egyik szerény tehetségű követője, több ismeretlen versét tettem már közzé a halhatatlan költőnek a helyi lapokban, különösen a »Debreczen« és »Debreczeni Híradó«-ban és az általam szerkesztett debreczeni naptárakban, melyek közül egy a Csokonai nevet viseli. Ilyen a »Márton napi gúnár panasza, azért, mert nyársra iteltetett.« — Ezen verset Csokonai Bige Márton dobriai tanító nevenapjára írta s ezime és első sora a Csokonai által vezetett »Mutató«-ban fel is van jegyezve, de már Kulini Nagy Benő, a »Csokonai-Album« szerkesztője, azt a megjegyzést tette rá, hogy: *elcsesztett*. Ilyen továbbá a »Currens de Lepore« stb. című kedélyes verseset is, melyben Csokonai a collegium tanárai, seniora (Lengyel József, a dícséretes koszorús írója) és némelyik esküdtfelügyelőtől búcsuztat el egy nyulat. De van ezeken kívül birtokomban több oly verseset is Csokonaitól, mely nem látott még nyomda-festéket s melyeknek minden sora kétségtelenül igazolja, hogy az alájok irt Cs. V. M. betűk nem jelenthetnek mást, mint Csokonai Vitéz Mihályt. — Emnyit — előlegesen is — jonak láttam megjegyezni, márcsak azért is, nehogy valamelyik fővárosi vagy vidéki író azzal álljon elő, hogy Debreczenben, a Csokonai szülő városában, ott, ahol »Csokonai kör« is létezik, a nagy költő megjelent és meg nem jelent műveiről még csak tudomással se birnak. Debreczen, 1891. márczius hó. 7. *Erdélyi István.*

* **Adomány.** Közöltük volt már azon felülfizetéseket, melyek a fodrász-segédek tánczvizsgálmán befolytak. E kimutatást ki kell egészítenünk azzal, hogy öz. Izrael Hermanné utólagosan 2 frtot küldött e tánczvizgálm jávára.

* **Iroda-áthelyezés.** Az első magyar általános biztosító társaság helybeli főügynöksége, irodáját a báró Podmaniczky-féle ház-

ból, a Tisza-féle házba a Rózsa-térre, Szabó Lajos fia urak üzlete mellett fekvő bolthelyiségbe tette át.

* **Tanoncz kerestetik.** Egy jó házból való fin tanonczul felvétetik Konrad János nagy-uj-utczai 1702. számú mezskalácsos üzletébe.

Irodalom és művészet.

A »Csokonai-kör« csütörtökön a »Margit«-fürdő disztermében tánczszal egybekötött felolvasási estélyt tartott, melyen nagy-számú közönség jelent meg. Vétesí Arnold elnök üdvözlőlvén a közönséget, bemutatta dr. Haller Károly vendéget, ki »társadalmunk némely bajairól« tartott nagy érdekű felolvasást. Fejtette a divatok felszégéseit, a társadalmi hőbortokat, élénk színekkel festette ezeknek káros hatását úgy az egyesekre, mint a társadalomra, de egyuttal rá mutatott e bajok orvoslására is. A felolvasást hosszan tartó tapssal tüntették ki. A második felolvasó Dóczi Imre főiskolai tanár volt, ki alapos tanulmányra valló, jól megirt felolvasást tartott »Schliemann ásatásairól.« A nagy régésznek küzdelmes életét behatóan ösmertette. — Schliemann Homér olvasása közben elhatározta, hogy kutatni fogja Trója romjait. Midőn körülményei megengedték, szándékát megvalósította s a hetedik várom alatt csakugyan ráakadt Trója romjaira. Az itt talált kincseket mind muzeumoknak ajándékozta a tudós, ki Berlin városa díszpolgárának választott, pedig e kiintetés még csak két embert ért kivüle: Bismarck herceget és Moltke tábornokot. Schliemann a mult évben halt meg. A nagyérdékű felolvasást zajosan megéljenezték. A programba felvett harmadik felolvasás, a K. Tóth Kálmáné más ülésre halasztatott, mivel az idő már nagyon előrehaladt. — A felolvasások után társasvácsora volt, mely alatt felköszöntöket mondtak: Vétesí Arnold dr. Haller Károlyra, dr. Haller Károly Debreczen hazafias polgárságára, Elek Lajos, a debreczeni hölgyekre, Géressi Kálmán Dóczi Imrere. A társasvácsora után tánczra perdtült a fiatalság s kivilágos-kiviradtg a legjobb hangulatban mulatott.

Színház.

— Márczius 5-6. —

„A gárdisták.“

(Opette 2 felvonásban. Szövegét írta W. S. Gilbert. Zenéjét szerző: Sulivan Arthur.)

Csütörtökön és pénteken »A gárdisták« cz. operette-ujdonság adatott színházunkban. Az operette szövegének ügyes mese képezi alapját. Történi Londonban, a középkori boszorkányperék idejében. Farfaix kapitányt az ördöggel való czimborálás gyanujába keveri egy eselszövő rokon, aki a nőlen kapitány vagyonára vágyik. Farfaix börtönbe kerül és már kivégeztetése is ki van tűzve, midőn a kapitány tehetségéhez képest vissza akarja adni a tromfot ez álnok rokonnak azáltal, hogy egy órával várt halála előtt elveszti Elsie-t, a bájos utczai énekesnőt, a ki a harlequin Pöttön-nel együtt kóborolja be London utczáit. Egyidejűleg azonban a mentés munkája is megkezdődik. Ezen Meryll gárdista őrmester fáradozik a kinek valaha életét mentette meg a fogoly kapitány. Az őrmester leánya Phoebe, a ki megmenti és egyszermind megszereti a fogolyt, a Tower hülye porkolábjától, Wilfred Shadbolt-tól szerelmi incselkedési közt eleseni a börtön kulcsait és Farfaix kapitány kiszabadul és mint ujonnan fölesapott gárdista, az őrmester Leonard nevű fiaként szerepel addig, míg komolyan bele nem szeret Elsiebe, a ki ama nehéz órában feleségül vett és a mig meg nem érkezik részére a megkegyelmezés.

A mi a zenei részt illeti, a *laicus* fülre esiklandólag hat excentricus melodiai, hangmenetei s hangszerelése által, melyet mindazonáltal egy hallásra megérteni nem tud, többszöri hallásra pedig unalmassá válik. Zenészre nézve, s komoly zeneértőre pedig dallami gazdagsága, modulációja, a szólamok mesteri vezetése az, mi meglepőleg hat, s el kell ismerünk Sullivan e művéről, hogy elmaradva a

jelenkori slendrianizmus, a trivialis zenétől, komoly, művészi niveaura törekszik emelkedni s nem csak a fülnek jól eső harmonicus melodiét, hanem drámai zenét is producál.

Ily szám benne a fogadosné balladája, mely rémes, romanticus szövegével, szinte borzongást gerjeszt bennünk, s az Elis és Pöttön duettje monoton, végtelen egyszerű, s mégis kedves dallamával bájol el. Az első felvonás finaléja, mely gyászinduló hangjaival kezdődik, s mind tova-tova kifejlődik, egy fenséges *choral*, mely egész valóját meghatja az embernek.

Hangszerelése, daczára, hogy nem eredeti, egész mestermű, s a szakavatott instrumentálót tárja elénk.

A régi, sablonszerű tánczenének már napjai megszámlálvák, s a drámai zene kezd mindinkább előtérbe jutni.

Azonban ehhez szoktatni a laikus közönséget, nagyon nehéz s lassan haladó munka. Ilyen a gárdisták zenéje is. A szív érzelmeit kifejező s a költemény szövegét tárgyazó zene, mely megköveteli magának első sorban a zeneértőt, s másodsorban a figyelmes hallgatót, s ezeknek »A gárdisták« zenéje valódi műelvezetet nyújt.

A mi magát az előadást illeti, az főpróbának is alig vált be, annyira készületlen volt a legtöbb szereplő.

T-r.

Taufferné Szentessy Vilma jutalomjátéka.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Szombaton, 1891. Márczius hó 7-én:

Az üdvöske.

Holnap Vasárnap, 1891. Márczius hó 8-án páratlan bérletben, ez időnyben utolszor:

BECSÜLET.

Színmű 4 felvonásban.

CSARNOK.

Szegény Dolóres.

Andaluziai novella.

Írta: Fernan Caballero. Fordította: L. E.

Érdekes csapat közeledett a tenger felől, a parthoz közel eső házacskához. Elöl egy számmár poroszkált kényelmesen s szinte tudni látszott, hogy a hátán öreg ember ül, a ki bizony már nem igen szeretné megrázatni elfaradt testét. A kényelmes állat után egy ifju haladt, vallán egy nagy kosárral, mely hallal volt tele. Alig tíz lépésnyi távolságban össze ölelkezve két síheder ballagott, hátukon egy-egy haló volt keresztül vetve; danoltak vígan, nem ügyelve arra a kopott barát-csuhába öltözött öreg emberre, a ki mellettük lépdelt, hóna alatt valami biblia fele könyvvel s a fiataloknak ugyancsak magyarázott valamit, a mire persze ők a világért nem hallgattak volna. Valószínűleg szent tanácsokat osztogatott nekik, a lányokkal való viselkedésükhöz. No, hiszen jó helyen akarja forgalomba hozni az öreg páter a maga istenes tanácsait!

Mikor az érdekes csapat pár lépésnyire volt már a kis háztól, ennek ajtaja nagy zajjal nyílt fel s rajta egy három éves fiucska és egy négy éves leányka ugrott ki. Mindketten tapsolva szaladtak a kényelmes csacsi felé.

Az öreg hátra intett a két ifjunak, a kiknek a barát még mindég hűségesen magyarázott s a nagyobbik oda dobta a halóját a tisztelendő nyakába, aztán oda ugrott a kicsinyekhez s egyiket jobbfelől, másikat balfelől bedugta a csacsin lógó tarisznyákba, úgy hogy csak a kis fejük látszott ki. Mindnyájan jóízűt kaczagtak, csak a pater bosszankodott a haló miatt, melyet mindenáron le akart dobni magáról, de nem tudott kibontakozni belőle. Mikor a küzködését észre vették, ismét megújult a kaczagás. A szegény pátterről úgy segítették le a halót nagy nehezen. Persze hatalmasan megróttá ezért a tréféért a kedélyes suhanczot s

bosszuságában azzal fenyegette, hogy soha sem fogja többet oktatni őt a tudományban. E rettenetes fenyegetésnek aztán az lett a következménye, hogy a suhancz oda kiálltotta szegénynek:

— Ezután mindég oda adom a hálomat.

Mikor a kis ház elé értek, az öregot leemelték a csacsiról, de már a kicsikéssel nehezebben lehetett elbánni, mert nagyon tetszhetett nekik az állapot. A sívalkodásukra két asszony és egy gyönyörű hajadon jöttek ki a házból, ezeknek aztán nagy kinnal mégis csak sikerült a kicsiket kiemelni a zsákokból, igaz hogy a csacsit nagyon meg siratták szegénykék. Azután mindnyájan bementek a házba.

Az öregot, a ki a csacsin ült, Lopéz Mátyásnak hívták. Övé volt a ház s a benne lakók felett ő uralkodott tekintélyével. Jobb ember nála alig született még a világon. Már az arczából is kisugárzott a jóság, úgy nézett ki, mint valami jámbor pap; kis sovány ember volt, arca borotvált, homlokát sűrűen futották be a ráncok. Már az apja is ott lakott abban a házban, ugy örökölte tőle.

A kis házat közepén keskeny folyosó választotta ketté. A jobb oldalon az öreg lakott a családjával, mely állt két fiából, a vejéből, a leányból és két kis unokájából. A baloldali részt berbe adta ki Lopéz Mátyás. Három kis szoba volt ott: az egyikben egy szegény özvegy lakott a fiával meg a leányával. A férje tengerész volt, de befult a tengerbe s a szegény asszony ugy húzta meg magát a kis szobában a Lopéz Mátyás kegyelméből, a ki soha nem kérte tőle a lakbért. A másik szobában egy katona lakott a feleségével. Ez fizetett egyedül lakbért, mert a harmadik szoba lakója a páter szintén nem hat lakbértfizetési hajlammal, lévén neki a bibliáján kívül semmi egyebe a föld kekségén. A páter akkor került a Lopez Mátyás házába, mikor a kolostor legett s a jámbor szerzeteseknek világra kellett széledniök, mert nem volt pénzük hozzá, hogy új otthont építsenek maguknak. Neki nem volt hová mennie, hát adott neki Lopez Mátyás egy kis szobát a házában, ott imádkozhatott egész nap. A falubelieknek egyet-mást megirt, ha rábizták, mert ő volt ott az egyedüli pennas ember, ezért aztán került napoként egy kis enivalója, melyet a szegény özvegygel mindég megosztott jószívűen.

A kis ház lakói kedves családot képeztek. Szerettek egymást nagyon s estéknél, mikor Lopez Mátyás a fiukkal hazatért a halászatból, összegyűltek mindnyájan a nagy szobában s a tűz körül sokáig elbeszélgettek. A páter mindég tudott valami épületes dolgot mesélni s különösen a mitológia magyarázatásából nem tudott kifogni. Lopéz Mátyás, a ki fiatal korában tengerész volt, sokat beszelt nagy hajózáiról. Vitorlásan utazta be a világot nem egyszer s bizony isten csodája hogy él, mert nem egyszer, de százszor is szenvedett már hajó-törést s még most is borzad tőle, ha rá gondol, hogy egy izben három álló napig feküdt ellen-szomján egy hajó roncs tetjén, melyet a haragos hullámok pokolból égbe dobáltak az óceánon.

A fiuk érdeklél hallgattak az öreg elbeszélését, de közülök csak Tamás, a szegény özvegy fia lelkesedett rajta. Az ő apja is tengerész volt, a tenger lett a sirja is, befult szegény. Ez a példa mégsem riasztotta őt el a tengerész életől, benne volt az apja vére, a tenger imádása. Cattarina asszony remegett tőle hogy a fia tengerész legyen, mert hátha ő is az apja sorsára jutna — le is akarta beszélni róla, de a fiuban mindennap jobban-jobban felébredt a vágy, mely kergette a messze tengerekre.

Hasztalan volt minden lebeszélés. Pedig a páter is érsködött rajta, hogy Tamás ne legyen tengerész s lefestette előtte a tenger borzalmait, szörnyetegeit — de hiába.

— Én tengerész akarok lenni! Ez volt a fiu egyetlen válasza.

— De hisz apád is befult a tengerbe. Erösködött a jó páter.

— Hát az ön atyja hol halt meg?

— Az ágyban.

— No és ön mégis mindennap ágyban fekszik.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság. Sertéshizlító telepek.

A belügyminiszter megerősítette azon szabályrendeletet, mely a sertéshizlító telepek engedélyezéséről és a város közelében levő sertéshizlók átalakításáról Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1890. évi jan. 23-án tartott közgyűlésében hozott. — Miután ezen szabályrendelet f. évi ápril hó első napján lép életbe, időszerűnek és cöl-szerűnek tartjuk azt egész terjedelmében kö-zölni. A szabályrendelet egyes szakaszai kö-vetkezőleg hangzanak:

1. §. Sertéshizlító telepek felállítása a fennállott m. kir. földmívelés-, ipar- és kereskedelem-ügyi miniszteriumnak 12,724/1887. számú rendelete folytán csak telepengedély mellett eszközölhető.

2. §. Sertéshizlító telepek jövőre közegészség szempontjából csak a város keleti és délkeleti homokos oldalán, az alábbiakban meghatározott vonalon kívül engedélyeztet-hetnek.

Ezen vonal következőleg állapítatik meg: a Csapó kert déli oldalának azon pont-jától, mely a magyar államvasutól keletre 500 méter távolságra esik, innen az államvasutól 500 méter távolságra levő, a vasutal párhú-zamos vonal, ezen és az epreskerti faraktár északi széle metszés pontját a városi luczernás északkeleti szegletével összekötő egyenes vonal, továbbá a városi luczernás föld keleti megye vonala, ennek végét, illetve Szent-Anna-utczai sorompót a Homokkert keleti szegletével össze-kötő vonal, a homokkert délkeleti széle, innen a Városi-utczai temető keleti szegletéhez húzott vonal, a Városi-utczai temető keleti széle, ugyanazon temető déli szegletétől a Boldog-falvai szőlőskert délkeleti szegletéhez húzott egyenes vonal a m.-pécsi országutig és a m.-pécsi országútig.

3. §. A már eddig létezett sertéshizlító telepek tulajdonosai, mely telepek nem a fenti §-ban körülírt területen vannak, ezen szabály-rendelet életbe lépte után egy év alatt tartoz-nak sertéshizlító telepeiket alábbi módon átalakítani.

a) A sertéshizlító egész területe laptég-lával kiburkolandó és vízhatlan mészszele be-ontendő.

b) A sertés fürdők vízhatlan mészszele beöntött vastéglával oly módon burkolandók ki, hogy ezen át a víz a talajba be ne szivá-roghasson.

4. §. A 3-dik pont szerint átalakítandó sertéshizlító telepeken összegyűlendő trágya május 1-től október 1-ig naponként a trágya lerakó helyekre kihordandó, valamint a ser-tés fürdőkben levő víz is, annak megbűzho-dése után onnan eltávolítandó és az iszap be-lőle kitisztítandó.

5. §. Az ezen szabályrendelet ellen elkö-vetett kihágások, a mennyiben a büntető tör-vénykönyv másként nem intézkedik, első és második ízben 2 frttól 50 frtig terjedhető s köz-egészségi czélokra fordítandó pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén pedig megfelelő elzárás-sal büntetendők, harmad ízben pedig a telep az 1884. XVII. t. cz. 161. §-a alapján az ott meghatározott időre bezárható.

6. §. A jelen szabályrendeletbe ütköző kihágások felett első fokban a rendőrkapi-tányóság, második fokban a városi tanács, harmad fokban pedig a m. kir. belügyminiszter bírás-kodik.

Kelt Debreczen sz. kir. város törvényha-tóságának 1890. január 23-án tartott köz-gyűléséből.

Zöld Mihály,
jegyző.

Magyar királyi belügyminiszter.
40.965. szám.

V./10.

Ezen szabályrendeletet megerősitem.
Budapest, 1890. évi július hó 25-ken
a miniszter helyett
Szalavszky Gyula,
allamtitkar.

A mai napon kellő módon közzé tett jelen szabályrendelet az 1891. ápril 1-ső napján lép életbe.

Debreczen, 1891. január 30-kán tartott tanácsülésből.

Zöld Mihály,
jegyző.

Szerkesztői üzenetek.

F. I. urnak. Igaza van! Csakugyan Szilágyi Dezső a cselekvő és szegény Magyarország a szenvedő; de majd csak megszabadulunk tőle is, mint a hogy más elemi csapásoktól megszabadultunk.

S. A. urnak, Pécs. Ez már nem is reklám, hanem a legmagasabb fokú öndicséret, pedig a jó bornak nem kell czéggére. Ha azonban könyvét beküldi, ismertetni fogjuk.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
Dr. Bakonyi Samu fõmunkatárs.

Tavaszi kiállítás JENEY GYULÁNÁL

a „BKA“ szállodával szemben.

Miután a legújabb tavaszi és nyári női ruhaszövetek, francia batiszt, atlasz, szatin és voilok, nemkülönben a férfi és női kész fehérneműekben a legújabb divatu cikkek megérkeztek, azoknak megsejmlélése czéljából folyó hó 8-án azaz vasárnap reggeli 8 órától esti 6 óráig egy

tavaszi kiállítást

rendezek, melyre a nagyérdemű közönséget szives megtekintés végett bätorkodom meghívni.

Kiváló tisztelettel:

Jeney Gyula.

Nyílttér.

Leszállított árak.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a házban folyó építkezések folytán üzlethelyiségemből kénytelen vagyok **egy időre** kiköltözni s ennek következtében az üzletemben fülhalmozva lévő árukat márczius 1-sejétől kezdve

beszerzési árak mellett

árusítom el. Tisztelettel
BENYÁTS EMIL.

Kiadó

vagy szabadkézből eladó egy jó forgalmu kovács és kerékgyártó műhely szerszámokkal együtt, esetleg lakással is.
Értekezhetni Szt.-Anna utca 2311 szám alatt.

23. V.
1891.

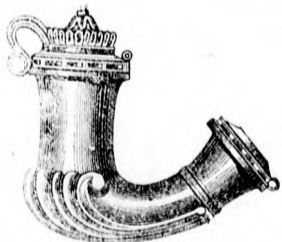
Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi 60. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közönségesen teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszék 6703/1890. P. számú végzése által az alföldi takarékpénztár részvény-társaság végrehajtó javára **Wertheimer Márton** derecskei lakos ellen 650 frt tőke, ennek 1890. évi május hó 16-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 49 frt 48 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával le- és felülfoglalt és 1403 frt 90 krra becsült, szóba-butor, pálinka s más tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.
Mely árverésnek a 86/891. P. számú kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Derecskén alperes lakásán leendő eszközzésére 1891. évi márczius hó 13-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen a legtöbbet ígérőnek beesáron alul is eladatni fognak.

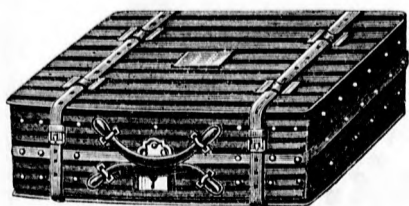
Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi 60. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Derecskén, 1891. február hó 28-án.

Oláh Géza,
kir. bír. végrehajtó.

Adler-féle tajtékpipák gyári raktára.

Mindenféle **utazási- és toilette-czikk**ek legjutányosabb árban kaphatók

Szent-királyi Tivadar

műiparárak raktárában
Debreczen, városház épületében.

COGNAC

Keglevich István gróf promontóri, gyárából, mely minden bel- és külföldi kiállításon csakis a **legmagasabb** kitüntetést, a **diszoklevelet** nyerte, **kiváló minősége** következtében nem csupán **élelmi-szerű** szolgál, hanem orvosi tekintélyek által **emésztési hiányok, mell-tüdő- stb. betegségek** ellen ajánlva, a **legjobb** hatással használtatik.

Eredeti palaczköltéseink mindenütt kaphatók.

A Keglevich István gróf-féle cognacgyár igazgatósága
Budapestben.

HARISNYA

nők, urak és gyermekek számára

legnagyobb választék

és

legjobb minőségben

egyedüli raktár

Kunz József és Társa cégégnél

kistemplom bazár. 3

Rickl József Zelmos

DEBRECZEN.

Ajánl valódi **oberndorfi répmagot**, legjobb minőségű **francia és magyar luczerna-**, vörös virágú **lóhere-**, ugyszintén angol és francia **fűmagot**.

Buza páczoláshoz legjobb minőségű **kékkövet**, továbbá **gépolaajat**, olajban tört **festékeket**, mindennemű **fűszerárúkat**, legjutányosabb árakon.

A temesvári és aradi **tömörített marha-trágya gyáraktól** az egyedüli főraktárt átvettem és elfogadok egész kocsikarományra való, vagy kisebb mennyiségű megrendeléseket is.

Hirdetés.

A tavaszi idényre nagy mennyiségben vásárolt

NŐI RUHASZÖVETEK

hozzávaló legújabb diszek már raktárunkra érkeztek s azokat ujonnan megnagyobbított üzlethelyiségünkben igen jutányos árakon árusítjuk el.

Az idén igen nagy választékban hoztunk

napernyőket

feltűnő olesó árakhoz.

Szabó Lajos fiai.

Fénylő fehérneműek.

Uj! Fiumei Uj!

finom keményítő-fény

tégelyekbe elegánsan csomagolva.

Kapható minden jobb, különlegességeket árusító üzletben.

NAGY KÉPES
ÁRJEGLYZÉK
INGYEN és BÉRMENTVE

STERNBERG ÁRMEN
Budapest, VII. Kerpesi-ut 36.

Saját készítményű mindennemű
VONÓS-, VERŐS-, FA- és RÉZ FUVÓ-
HANGSZEREK és azok alkatrészei
Mindennemű hangszerek és zenélő-
művek JÁVITÁSA és KIHANGOLÁSA
szakszerű pontossággal eszközöltetik.

külön árjegyzék
kérendő.

HARMONIKÁRÓL

A DEBRECZENI TAKARÉKPÉNZTÁR

XLV. évi rendes közgyűlését

1891 mártius h 8-ik napján d. e. 10 rakor Debreczenben, a városháza nagytanácstermében tartja

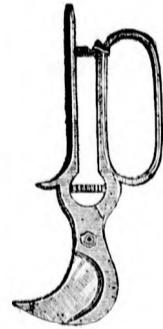
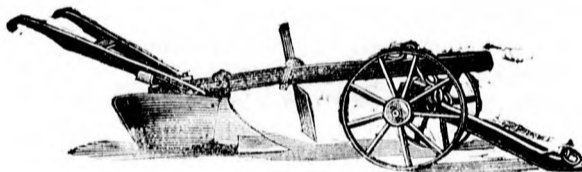
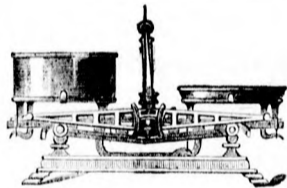
TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése s az általok beterjesztett 1890. évi zárszámadások megbirálása.
2. Igazgatóság javaslata a kereskedelmi akadémia épületére teendő alapítvány tárgyában.
3. A nyereség miként felosztásának megállapítása.
4. Igazgatóság indítványa az alapszabályok 3-ik §-ának a társaság czégjére és 55-ik §-a a váltóvizsgálókra vonatkozó 2-ik bekezdésének módosítása tárgyában.
5. Tíz igazgatósági tag választása.

Kelt Debreczenben, az igazgatóságnak 1891. febr. 18-án tartott ülésén.

Az igazgatóság.

A mérleg és nyereség felosztási javaslatot is tartalmazó igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések s a fenti indítványok 1891. évi február 28-tól fogva a pénztár helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

TÓTH GYULA

ELŐBB

TÓTH LAJOS és TÁRSA

vaskereskedés Debreczen, főpiacz városház sarkán.

Ajánl:

Gazdáknak

mezőgazdasági eszközöket,

GAZDASSZONYOKNAK

konyha felszereléseket,

Iparosoknak

minden iparághoz tartozó, a közönségestől a legfinomabb aczél szerszámokat utóbbiakért minden darab jótállás mellett.

Épület-vállalkozóknak

mindenféle vasalásokat vasban és rézben a legszolidabb készítményekben,

Legjutányosabb árak.

Nyomatott a »Debreczen« nyomda-részvenytársaság nyomdájában. 1891.